

Мец Н. С.

*Магістр спеціальності 071 “Облік і оподаткування”,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
nadia_mets@mail.ru*

Науковий керівник: Полторак А. С.

*канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
м. Миколаїв, Україна,
poltorak@mnaui.edu.ua*

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Висвітлено поняття “платоспроможність підприємства”, описано алгоритм визначення показників платоспроможності сільськогосподарських підприємств.

Ключові слова: платоспроможність, ліквідність, коефіцієнт грошової платоспроможності, коефіцієнт розрахункової платоспроможності.

Розвиток світової економіки на сучасному етапі зумовлюється: поглибленням спеціалізації та децентралізації виробництва; зростанням ролі послуг в економіці; проведенням приватизації та зменшенням регулюючої ролі держави у деяких галузях, забезпеченням державою свободи підприємницької діяльності, розширенням державної підтримки бізнесу [3] та суттєво залежить від стану та діяльності сільськогосподарського підприємництва.

Платоспроможність підприємства – це здатність суб’єкта господарювання своєчасно і в повному обсязі виконувати свої фінансові зобов’язання перед кредиторами [2].

Характерною ознакою платоспроможності є наявність власних коштів та відсутність непогашеної кредиторської заборгованості. Головним завданням кожного суб’єкта господарювання є:

- можливість вчасно здійснювати платежі;
- спроможність самостійно фінансувати свою діяльність;
- здійснювати фінансове прогнозування;
- вивчати динаміку показників ліквідності на підприємстві;
- забезпечувати фінансову стійкість на підприємстві.

Щодо підвищення ефективності діяльності підприємства необхідно здійснювати “оновлену” політику, яка б передбачала собою застосування нових заходів та методів щодо ведення обліку на підприємстві та забезпечення прибутковості діяльності [4].

Істотну роль у платоспроможності підприємства, його стабільності відіграє дотримання ним принципів фінансування. Так, інвестиції з тривалими термінами окупності повинні фінансуватися за рахунок довготермінових фінансових надходжень, найбільш ризикові інвестиції (в т.ч. капіталовкладення) – за власні кошти. Стабільність платоспроможності підприємства визначають за допомогою наступних показників [1]:

– коефіцієнт грошової платоспроможності, що визначається за наступною формулою:

$$K_{гп} = \frac{ГК + КФВ}{ЗНК + ПКЗ}, \quad (1)$$

де ГК – грошові кошти;

КФВ – короткострокові фінансові вкладення;

ЗНК – залишки по непогашених кредитах;

ПКЗ – поточна кредиторська заборгованість.

Нормативне значення вище представленого показника знаходиться у діапазоні від 0,2 до 0,35.

– коефіцієнт розрахункової платоспроможності, що визначається за наступною формулою:

$$K_{рп} = \frac{ГК + КФВ + Т + Д}{ЗНК + ПКЗ}, \quad (2)$$

де Т – залишок товарних запасів;

Д – дебіторська заборгованість.

Нормативне значення показника знаходиться у діапазоні від 0,8 до 0,9.

– коефіцієнт ліквідної платоспроможності, що визначається за наступною формулою:

$$K_{лп} = \frac{\sum ПА}{\sum ФПЗ}, \quad (3)$$

де $\Sigma_{па}$ – загальна сума поточних активів;

$\Sigma_{фпз}$ – загальна сума фінансових та поточних зобов’язань.

На думку дослідників бажано, щоб цей показник перевищував одиницю.

– коефіцієнт критичної ліквідності, що визначається за наступною формулою:

$$K_{кл} = \frac{\sum ПА - З}{\sum ПЗ}, \quad (4)$$

де З – запаси;

$\Sigma_{пз}$ – загальна сума поточних зобов’язань.

В ситуації критичного становища підприємства з метою уникнення його занепаду чи банкрутства необхідно розробити план по оздоровленню економічної діяльності підприємства, так, варто проаналізувати стан ресурсів підприємства та його можливості на майбутнє [5].

Таким чином, проаналізувавши економічну сутність платоспроможності сільськогосподарського підприємства, з’ясовано, що для кожного підприємства важливо мати в своєму розпорядженні достатній рівень ліквідних активів, що дозволить своєчасно погашати зобов’язання, а також підтримувати стабільне та ефективне функціонування підприємства.

Так, підприємства повинні обирати ефективні методи та заходи щодо ведення обліку розрахунків та надходжень своїх коштів, які в майбутньому принесуть йому прибутки та забезпечать поточну і перспективну платоспроможність.

Список використаних джерел:

1. Бессонова Н. Ю. Фінансовий аналіз : навч. посіб. для студ. / Н. Ю. Бессонова. – Саратов : изд-во Саратов. Ін-ту РГТЕУ, – 2010. – 328 с.
2. Економічна енциклопедія : у 3-х томах / редкол.: В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Видавничий центр “Академія”, 2000. – 328 с.
3. Економічний аналіз : навч. посіб. / за ред. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир : ПП “Рута”, 2003. – 154 с.
4. Котляр М. Л. Платоспроможність та ліквідність в системі оцінки фінансової стійкості підприємства // Економічний простір. – 2008. – № 11. – С. 23-29.
5. Токунова А. Факторинг та система матеріально-технічного постачання / А. Токунова // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – С. 5-7.

N. Mets. Economic essence solvency agricultural enterprises.

Summary

Highlights the concept of “solvency” algorithm described determination of the solvency of agricultural enterprises.

Keywords: solvency, liquidity, solvency ratio of money, estimated solvency ratio.